

dige afhandling, der kun nævnes parentetisk i en fodnote. Forklaringen på dette forhold må vel være, at det ikke har været hensigten med den lille bog at gå ind i den videnskabelige debat, men blot at benytte den givne lejlighed til at fortælle noget om ældre tiders veje. Og det er da også udmærket.

Viggo Petersen

Anne Riising, Aage Fasmer Blomberg, Ellen Pedersen, Hans Henrik Jacobsen: *Odense Katedralskoles Historie 1282-1983*. (Odense Universitetsforlag, 1984). 417 s. ill., 198,-kr.

Værket er et meget smukt og værdigt festskrift til Odense Katedralskoles 700 års jubilæum. Forfatterkollektivet, landsarkivaren fra Fyn og tre lærere fra skolen, har delt det meget fyldige stof kronologisk mellem sig i fem kapitler. Anne Riising beskriver den førreformatoriske periode, Aage Fasmer Blomberg de følgende knap 200 år, Ellen Pedersen tegner skolens skæbne i 1700-tallet, mens Hans Henrik Jacobsen tager sig af de sidste 200 år i to kapitler med hvert sine 100 år. Hans bidrag udgør halvdelen af hele jubilæumsværket.

Forfatterne har bestræbt sig på at gennemstrukturere stoffet efter de samme hovedemner; således indledes hvert kapitel med en redegørelse for de generelle (latin-) skoleforhold i Danmark, dernæst fokuseres på Odense: først latinskolen, senere yderligere dens overbygning, gymnasiet, der fungerede fra 1621-1802, og siden katedralskolen. Deres hovedemner er eleverne, lærere, fagene, dagligdagen på skolen, eksamen og festligheder, efterfulgt af beskrivelsen af skolens bygninger og inventar, stipendier og legater, lærerlønninger og skolens økonomi. Kapitlerne afrundes med en redegø-

relse for elevernes videre færden, så vidt det var muligt. Hvert kapitel afsluttes med notehenviisningerne.

De enkelte kapitler har deres egen stemning, da forfatterne har valgt i vid udstrækning at lade kilderne selv komme til orde. Dette kunne gøre den måske lidt tørre, videnskabelige fremstilling lidt mere levende. Men det virker alligevel lidt tungt, særligt i begge ender af bogen, såsom de mange latinske ord i den førreformatoriske del, selv om de bliver fulgt op med en forklaring. Til den moderne del flyder kildematerialet så rigeligt, at H. H. Jacobsen har valgt enten at lave statistik samt tabeller på det eller at bruge den opremsende stil. Nogle sjove og interessante anekdoter bløder ganske vist lidt op, men der er for få af dem.

På den anden side får man netop, grundet bogens kildenærhed, et godt billede af skolens folk, dagligdag og særtildragelser gennem tiderne. Så havde skolen oven i al sin formidling af lærdom også i en periode en funktion som en slags militærnægterlejr, idet forordningen af 1694 forbød disciple at lade sig hverve til militsen. 20 år senere blev det dog latinskolerne forbudt at optage bondesønner over 18 år (det var jo kun bondebefolkningen, der dengang kunne udskrives).

Alt i alt er bogen som sagt et værdigt festskrift, lay ouden er meget smuk, og de mange meget illustrerende billeder er fint gengivet. Teksten er velstruktureret, sammenhængende og veldokumenteret. En ekstra – nok utilsigtet – finesse får bogen ved, at den har selve jubilæumsfestlighederne i 1983 med i ord og billede; selv en forsinkelse i udgivelsen kan have sin fordel.

Gerda Bonderup

J. P. H. Hansen, J. Meldgaard og J. Nordqvist (red.): *Qilakitsoq. De*